

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel./Fax (0-32) 255-26-47, Tel. /Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dn. 2002-03-28

RKT-562/44/01/HS

Decyzja RKT Nr 07/2002

I. Na podstawie art. 104 K.p.a. oraz art. 11 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 i art. 8 ust. 2 pkt 2, pkt 5 i pkt 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 zm: Dz. U. z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Dz. U. Nr 154, poz. 1800) po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego, wszczętego na wniosek EKO-TEST Spółka Jawna Elżbieta Maniak, Aleksandra Januszkiewicz, Krystyna Wolny, Justyna Świerczek z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Magdziorza 28 przeciwko Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Świętochłowice Sp. z o.o. z siedzibą w Świętochłowicach przy ul. Łagiewnickiej 76, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie stwierdza się stosowania przez MPGK Świętochłowice Sp. z o.o. na rynku składowania odpadów innych niż niebezpieczne i innych niż komunalne na terenie województwa śląskiego praktyk ograniczających konkurencję polegających na:

1/ ograniczeniu zbytu ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów poprzez rozwiązanie z wnioskodawcą umowy z dnia 02.06.1998 r. ze skutkiem natychmiastowym i odmowę przyjmowania odpadów od wnioskodawcy, podczas gdy przyjmowane są odpady od innych kontrahentów,

2/ przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji poprzez odmowę przyjmowania odpadów od wnioskodawcy, podczas gdy przyjmowane są one od innych kontrahentów, przez co MPGK zmierza do wyeliminowania wnioskodawcy z rynku i przejęcia jego kontrahentów,

3/ narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści poprzez zastrzeżenie przez MPGK prawa zmiany ceny za składowanie odpadów wskutek zmiany kosztów utrzymania składowiska na poziomie ekonomicznie uzasadnionym oraz próbę przekształcenia umowy zawartej z wnioskodawcą na czas określony na umowę na czas nieokreślony.

II. Na podstawie art. 75 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319 zm: Dz. U. z 2001r. Nr 110, poz. 1189 i Dz. U. Nr 154, poz. 1800) w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia się odmówić przyznania od Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Świętochłowice Sp. z o.o. z siedzibą w Świętochłowicach przy ul. Łagiewnickiej 76 na rzecz EKO-TEST Spółka Jawna Elżbieta Maniak, Aleksandra Januszkiewicz, Krystyna Wolny, Justyna Świerczek z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Magdziorza 28 kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej organem antymonopolowym) otrzymał wniosek EKO-TEST Spółka Jawna Elżbieta Maniak, Aleksandra Januszkiewicz, Krystyna Wolny, Justyna Świerczek z siedzibą przy ul. Magdziorza 28 w Rudzie Śląskiej (dalej zwana Spółką) o wydanie w trybie natychmiastowym

decyzji nakazującej zaniechanie stosowania praktyki monopolistycznej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Świętochłowice Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Łagiewnickiej 76 w Świętochłowicach (dalej zwanego MPGK), polegającej na ograniczeniu dostępu do rynku usług dla wnioskodawcy i nakazanie: 1/ cofnięcia udzielonego wnioskodawcy wypowiedzenia przez MPGK umowy z dnia 02.06.1998 r. ze skutkiem natychmiastowym, 2/ nakazanie MPGK wykonania tejże umowy zgodnie z jej treścią. Żądanie uzasadniono w następujący sposób. Strony zawarły w dniu 02.06.1998 r. umowę na czas określony, to jest do dnia 01.06.2013r, mocą której MPGK zobowiązane jest do odpłatnego przyjmowania na swoje składowisko do gospodarczego wykorzystania lub unieszkodliwiania odpadów dostarczanych przez Spółkę. Wnioskodawca otrzymał w dniu 05.06.2001 r. wypowiedzenie w trybie natychmiastowym realizowanej dotąd bez zakłóceń przedmiotowej umowy z uzasadnieniem prawnym nie mającym zastosowania w odniesieniu do łączącej strony umowy. Negocjowanie treści umowy nie było skuteczne, a po dacie 08.06.2001r. MPGK odmówiło przyjmowania odpadów. Spółka podnosi, że składowisko którym zarządza MPGK jest jedynym składowiskiem uprawnionym do przyjmowania odpadów, na które Spółka ma podpisane umowy z klientami. Zdaniem Spółki działania MPGK wyczerpują przesłanki art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów. (karty nr 1-4). W uzupełnieniu wniosku (karty nr 38-40 i 118-121) Spółka zarzuciła MPGK naruszenie art. 8 ust. 1 i art. 8 ust. 2 pkt 2, pkt 5 i pkt 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319) – (dalej zwana ustawą antymonopolową), uzasadniając je w następujący sposób. Na rynku właściwym tylko MPGK posiada zezwolenie Wojewody Śląskiego do przyjmowania odpadów o kodach określonych w umowie. Odpadów od Spółki nie mogą przyjmować inne składowiska na terenie województwa śląskiego, ponieważ nie mają takiego zezwolenia. Strony wiąże umowa zawarta na czas oznaczony, którą MPGK bezpodstawnie usiłuje zmienić aneksem nr 5, co jest równoznaczne zdaniem Spółki z zawarciem nowej umowy w sposób narzucający jej uciążliwe warunki. Odmowa przyjęcia przez Spółkę aneksu nr 5 do umowy była przyczyną jednostronnego zerwania obowiązującej umowy. Taka praktyka wyczerpuje zdaniem Spółki przesłanki art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej poprzez wykorzystanie przez MPGK pozycji dominującej na rynku, albowiem, gdyby Spółka przyjęła aneks nr 5 do umowy na warunkach MPGK, mogłaby dalej składować odpady na tym składowisku. Zdaniem Spółki praktyką wyczerpującą przesłanki tego przepisu jest zawarta w aneksie nr 5 propozycja nowego zapisu § 3 ust. 2 umowy, gdzie dopuszczono możliwość zmiany ceny wskutek „zmian kosztów utrzymania składowiska na poziomie ekonomicznie uzasadnionym”. Rodzi to realną obawę, że MPGK stosując różne metody ekonomiczne przeniesie na dostawcę wszystkie swoje koszty, w tym także inwestycyjne. Również, zdaniem Spółki, narusza powołany powyżej przepis niczym nieuzasadniona próba przekształcenia umowy zawartej na czas określony (a więc bez możliwości wypowiedzenia), w umowę na czas nieokreślony. MPGK na odmowę przyjęcia aneksu nr 5 zareagowało zerwaniem umowy i zakazem przyjmowania na składowisko odpadów od Spółki. Spółka podniosła, iż określenie kwotowej korzyści MPGK nie jest możliwe, gdyż nie posiada ona dostępu do dokumentacji księgowej MPGK. Praktyką ograniczającą konkurencję, zdaniem Spółki, jest odmowa przyjmowania od niej odpadów. Takie postępowanie, zdaniem Spółki, stanowi naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy. Presja MPGK przejawia się w tym, że pomimo, iż wykonuje ono funkcje publiczne, przyjmuje odpady od wszystkich przedsiębiorców – tylko Spółce odmawia składowania odpadów. Praktyka wyczerpująca powołany przepis przejawia się w konstrukcji § 2 pkt 1 aneksu nr 5 – „odpady dostarczane do składowiska odpadów komunalnych w Świętochłowicach są odpadami wytworzonymi na terenie miasta Świętochłowice”, wskutek której: 1/ składowisko zostało praktycznie zamknięte dla odpadów o kodach – z grupy 04 01 01; 04 01 02; 04 01 07; 04 01 09 odpady pochodzące z przemysłu skórzanego oraz z grupy 02 01 01; 02 01 03; 02 02 01; 02 02 03 odpady z przemysłu spożywczego i przetwórstwa żywności, albowiem odpady tych grup nie powstają na terenie Gminy Świętochłowice, a Gmina nie wydała szczególnych rozstrzygnięć. Stanowi to pogwałcenie decyzji Wojewody

Śląskiego Nr 47/2001, która składowisko w Świętochłowicach wskazuje jako właściwe do składowania w/w odpadów. 2/ Spółce ograniczono możliwość dostarczania odpadów przez unormowanie, iż składowane lub gospodarczo wykorzystane mogą być jedynie odpady powstałe na terenie Gminy Świętochłowice. Spółka zarzuca, że takie organizowanie sobie rynku przez MPGK jest niezgodne z art. 8 ust. 2 pkt. 5 ustawy zwłaszcza, że MPGK stosuje praktykę monopolisty przez łączenie funkcji wywozu odpadów od klientów z zarządzaniem wysypiskiem, a z faktu odmowy przyjęcia odpadów przywożonych przez Spółkę można domniemywać, iż MPGK zamierza przejąć rynek usług Spółki. Podniesiono także, że w rozumieniu ustawy o odpadach Spółka jest odbiorcą odpadów w miejscu ich powstawania od wytwarzającego. Miejszem gospodarczego wykorzystania odpadów jest składowisko MPGK oraz prowadzone przez nie prace rekultywacyjne poza składowiskiem. Miejszem unieszkodliwiania odpadów jest powyższe składowisko. W początkowym okresie obowiązywania umowy Spółka prowadziła działalność w imieniu wytwarzającego odpady, następnie wystąpiono o wydanie zezwolenia na usuwanie - w tym: transport, wykorzystanie lub unieszkodliwianie odpadów innych niż niebezpieczne. Rynek właściwy dla Spółki obejmuje odpady inne niż komunalne. Spółka skoncentrowała swoją działalność na terenie województwa śląskiego i przylegającej części województwa małopolskiego, aczkolwiek wpis do Krajowego Rejestru Sądowego nie zawiera żadnych ograniczeń terytorialnych. (karty nr 118-121). W tym stanie rzeczy, zdaniem Spółki, czynności prawne MPGK winny być przez organ antymonopolowy uznane za nieważne (karty nr 38-40). EKO-TEST Spółka Jawna Elżbieta Maniak, Aleksandra Januszkiewicz, Krystyna Wolny, Justyna Świerczek z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Magdziej 28 zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 09.04.2001r. kontynuuje działalność EKO-TEST spółka cywilna z siedzibą w Rudzie Śląskiej przy ul. Magdziej 28. (karty nr 54-56).

W odpowiedzi na zarzuty wniosku MPGK podniosło, że Spółka, zgodnie z umową zawartą w dniu 02.06.1998 r. na okres 15 lat, zapewniła sobie monopolistyczną pozycję w dostawie na przedmiotowe składowisko określonych w umowie odpadów, pochodzących z terenu innych gmin. Od chwili obowiązywania powyższej umowy Spółka była praktycznie jedynym dostawcą pozamiejscowych odpadów, a o skali tych dostaw świadczy fakt, iż w roku 2000 wskaźnik dostaw odpadów przez Spółkę do składowania na przedmiotowym składowisku w stosunku do wszystkich pozostałych dostawców wyniósł (...) %, a w okresie od stycznia do maja 2001 r. wyniósł (...) %, przy czym odpady inne niż komunalne w roku 2001 wynosiły (...) % w stosunku do ogółu składowanych. Podkreślić należy, iż umowę z dnia 02.06.1998 r. określającą szczegółowo rodzaj i ilość dostarczanych odpadów oraz cenę jednostkową za ich przyjęcie i zagospodarowanie, zawarto na niespotykany w bieżącej praktyce okres 15 lat, co z góry stawiało MPGK w niekorzystnej sytuacji prawnej, gdyż każdorazowa zmiana rodzaju i ilości odpadów oraz cen jednostkowych do 2013 roku wymagała zgodnego stanowiska obu stron umowy. Nie przewidziano zmian norm ekologicznych i zasad unieszkodliwiania odpadów. Takim zapisem nie uwzględniono również realnej możliwości wcześniejszej likwidacji lub przeorganizowania składowiska. Nie wywiązywanie się z umowy rodzi odpowiedzialność MPGK w znacznych rozmiarach. Przykładem jest wezwanie Spółki o zapłatę odszkodowania za rozwiązanie umowy w kwocie (...) zł. (kopia wezwania karta nr 139). W wezwaniu tym Spółka przyznała jednocześnie, że w kwocie tej mieszczą się także dodatkowe koszty związane ze składowaniem i transportem na inne składowiska odpadów, co przeczy zgłoszonej we wniosku okoliczności, dotyczącej rzekomego braku możliwości składowania na innych składowiskach. MPGK podniosło, że składowiska przyjmujące odpady bez ograniczeń (za wyjątkiem odpadów niebezpiecznych) funkcjonują między innymi w następujących miastach województwa śląskiego: w Jastrzębiu Zdroju, Knurowie, Chorzowie i Siemianowicach Śląskich. Za nietrafny uznano zarzut narzucenia wzrostu cen w projekcie przedstawionym przez MPGK, albowiem jest rzeczą oczywistą, że w warunkach gospodarki rynkowej ceny uzależnione są od praw podaży i popytu, nie mogą być stabilne ani sztywne, zwłaszcza że zmianie podlegają także koszty utrzymania i dalszego przeorganizowania składowiska, które muszą mieć wpływ na kształtowanie się cen. Z całą pewnością nie można ustalać w umowie cen stałych na najbliższe 15 lat. Potwierdza to, że

umowa przynosi jednostronnie korzyści dla Spółki, a nie obopólne. MPGK zmierzało do ugodowej zmiany tej umowy, proponując rozwiązania rzeczywiście zmierzające do osiągnięcia obopólnych korzyści ze współpracy gospodarczej, chciano też usunąć ewidentne nieprawidłowości i wady prawne zawarte w tej umowie, jak i czterech sporządzonych do niej aneksach. Okazało się bowiem, że w trakcie podpisywania w/w umowy nie ujawniono wspólników spółki cywilnej EKO-TEST, pomijając żonę i córkę ówczesnego dyrektora MPGK, który w imieniu przedsiębiorcy podpisał umowę i cztery aneksy do niej. Także osoba posługująca się pieczętą pełnomocnika spółki cywilnej nie przedstawiła żadnego aktu pełnomocnictwa upoważniającego do występowania w imieniu spółki. Przeoczeniem było też nie żądanie do wglądu umowy spółki oraz zaświadczenia o zaewidencjonowaniu jej działalności oraz nr NIP. Zawarta w 1998 r. umowa była niekorzystna dla MPGK, albowiem ustalono skutki jej niewykonania jedynie dla MPGK bez określenia jakiegokolwiek odpowiedzialności ze strony Spółki. Jedynie w aneksie nr 2 wprowadzono do § 4 umowy ust. 5 określający odpowiedzialność odszkodowawczą Spółki w bliżej nie określonym zakresie związanym z rekultywacją terenów w wysokości poniesionych kosztów rekultywacji. Odrębną kwestią jest sprawa pochodzenia odpadów składowanych na składowisku w Świętochłowicach. Odpady dostarczane przez Spółkę nie pochodziły z terenu Świętochłowic, co nie było kwestionowane do chwili ponownego przeanalizowania umowy przez nowo powołany Zarząd MPGK. Okazało się wówczas, że zgodnie z uchwałą nr XXXIII/268/93 z dnia 25.02.1993 r. Rady Miasta Świętochłowice oraz zgodnie z umową z dnia 26.02.1993 r. zawartą pomiędzy Gminą Świętochłowice, a MPGK, odpady składowane na składowisku w Świętochłowicach powinny pochodzić z terenu tej gminy. Na sesji Rady Miejskiej w dniu 25.10.2000r. podniesiono kwestie pochodzenia składowanych odpadów zarzucając ówczesnemu zarządowi MPGK przyjmowanie odpadów spoza Świętochłowic, co doprowadziło do szeregu zmian personalnych. Zgromadzenie wspólników MPGK uchwałą z dnia 14.11.2000 r. odwołało prezesa MPGK. (karta nr 81). Z dniem 01.02.2001 r. powołano Prezesa Zarządu MPGK Sp. z o.o. (karta nr 82). MPGK podnosiło, że także decyzja Wojewody Śląskiego Nr 111/93 z dnia 24.11.1993 r. zezwalała na przyjmowanie odpadów tylko z terenu miasta Świętochłowice. (karta nr 99). Decyzja ta została zmieniona 29.05.2001r. kolejną decyzją Wojewody Śląskiego Nr 47/2001, w której z chwilą jej obowiązywania dopuszczono możliwość przyjmowania niektórych odpadów spoza Świętochłowic. W świetle tej okoliczności, nieuzasadniony jest zarzut, jakoby MPGK przed datą zapoznania się z decyzją Wojewody Śląskiego bezpodstawnie domagało się ograniczenia dostaw odpadów spoza terenu miasta. Przedstawione zagadnienia dotyczące okoliczności i treści umowy z dnia 02.06.1998 r. zawartej ze Spółką, objęte są prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w Chorzowie postępowaniem przygotowawczym w sprawie o sygn. akt 4 Ds 89/01. MPGK informowało także, że trzykrotnie spotykało się z przedstawicielem Spółki w celu renegotjowania umowy z 1998r. W marcu 2001 r. wysłano pisemne propozycje zmiany przedmiotowej umowy. Propozycje te zostały przez Spółkę odrzucone. MPGK podniosło, że żadne składowisko odpadów, w tym także usytuowane w Świętochłowicach, nie może przyjmować wszystkich odpadów bez ograniczeń, co do ilości i rodzaju odpadów. (karty nr 131-136). MPGK podniosło, że w stworzonych przez przedmiotową umowę warunkach, Spółka odbierała osady np. od RPWiK w Chorzowie w cenie (...) zł za tonę i składowała je na składowisku komunalnym w Świętochłowicach w cenie 12,10 zł za tonę. Zdaniem MPGK, na skutek wadliwie zawartej przedmiotowej umowy, Spółka w roku 2000 dostarczyła (...) ton osadów i skratek, co przekroczyło ekologicznie dopuszczalne normy. Ocena działalności odwołanego prezesa MPGK jest przedmiotem postępowania Prokuratury Rejonowej w Chorzowie sygn. akt 4 Ds 89/01. (karty nr 218 i 269). Uprawnienia Spółki w przedmiotowej umowie, w zakresie możliwości zmiany jej warunków, zdaniem MPGK, uznać należy za sprzeczne z naturą umowy gospodarczej. Także zastrzeżenie nierozwiązywalności przez okres 15 lat tej umowy, stanowi naruszenie natury zobowiązania, a brak równej pozycji stron stanowi naruszenie zasad współżycia społecznego. (karty nr 188-190). MPGK podkreślało, że nie uchyla się od uregulowania współpracy gospodarczej ze Spółką, jednakże uregulowanie tej współpracy winno być zgodne z prawem, określać prawa i

obowiązki obydwu stron umowy oraz obopólne korzyści płynące z realizacji takiej umowy. Rozwiązanie umowy z dnia 02.06.1998 r. wynikało z braku zgody Spółki na taką właśnie jej zmianę, mimo wielokrotnych propozycji MPGK. Spółka nie wykazywała zamiaru prowadzenia negocjacji, usiłując wymusić na MPGK wycofanie się z jakichkolwiek zarzutów i utrzymanie przedmiotowej umowy w niezmienionym kształcie. (karta nr 221). MPGK wnosi o oddalenie zarzutów wniosku i umorzenie postępowania. (karta nr 258).

Organ antymonopolowy ustalił co następuje.

Zasady funkcjonowania MPGK określono uchwałami organów gminy (karty nr 85, 97, 106) oraz decyzjami Wojewody Śląskiego (karty nr 99, 149 i 272). Uchwała Rady Miejskiej w Świętochłowicach określa opłaty za unieszkodliwianie odpadów komunalnych. (karta nr 373). Strony postępowania antymonopolowego - Spółka i MPGK - zawarły w dniu 02.06.1998 r. umowę o przyjmowaniu na składowisko do gospodarczego wykorzystania lub unieszkodliwiania odpadów. Rodzaj odpadów określono w 5-ciu punktach, to jest: 1/ osady z oczyszczalni ścieków ustabilizowanych, kod odpadu 19 08 09; 2/ skratki z oczyszczalni do unieszkodliwiania na składowisku, kod odpadów 19 08 01; 3/ piasek z oczyszczalni do unieszkodliwiania na składowisku, kod odpadów 19 08 02; 4/ odpady pogarbarskie o kodach 04 01 06 i 04 01 08; 5/ odpady komunalnopodobne o kodzie 16 10 01. Punkt 1 i 4 określa ilość dostarczanych odpadów. Umowa określa cenę jednostkową za przyjęcie i zagospodarowanie 1 tony osadów oraz odpadów pogarbarskich. Ustalono, że „wzrost cen w trakcie trwania umowy nie może ulec zmianie nie częściej niż jeden raz w roku i nie może przekroczyć wskaźnika inflacji”. Umowę zawarto na czas określony do 01.06.2013 roku. Umowa zawiera zapis, że w razie jej zerwania przez MPGK, zarządca składowiska wypłaci Spółce odszkodowanie w wysokości utraconych zysków, a zmiany warunków umowy będą wprowadzane pisemnymi aneksami, które muszą być zatwierdzone przez strony umowy. Zawarto także zapis, że „umowa obowiązuje strony umowy w przypadku zmiany formy prawnej lub następców prawnych stron zawierających umowę”. (karty nr 71-73). Aneksem nr 1, w związku z udostępnieniem MPGK komory odpadów przemysłowych Huty „Florian” na odpady inne niż komunalne spoza terenu huty, dokonano zmian w następującym zakresie. W § 1 w punktach 2, 3 i 5 ustalono ilości dostarczanych do unieszkodliwiania odpadów, określonych rodzajowo w umowie. Rodzaj składowanych odpadów wg umowy z 1998 r. zawartych w 5-ciu punktach poszerzono dodając pkt 6/ osady z oczyszczalni ścieków o kodach 19 08 04; 19 08 05; 19 08 08 i pkt 7/ osady z przetwórstwa żywności o kodach 02 02 04; 02 03 05; 02 03 01; 02 03 04 określając także ich ilość. (karty nr 122-123). Aneksy nr 2, 3 i 4 ustalały ceny jednostkowe za przyjęcie i gospodarcze wykorzystanie odpadów. (karty nr 124, 125, 170). Tak więc na podstawie zawartej w 1998r. umowy, Spółka dostarczała na składowisko odpadów w Świętochłowicach głównie osady, skratki i piasek (dalej zwane osadami ściekowymi).

MPGK w dniu 26.03.2001 r. przesłało Spółce projekt aneksu nr 5 do umowy z 1998 r. Zaproponowany aneks nr 5 zawierał nowe brzmienie § 2 i § 4 umowy, a także zmianę § 3 ust. 2 umowy. (karta nr 66-68). Spółka nie zgadzała się z propozycją MPGK. (karty nr 53 i 64). Próba negocjacji warunków umowy nie przyniosła oczekiwanego rezultatu. MPGK rozwiązało umowę ze skutkiem natychmiastowym. (karta nr 43). Spółka wniosła o natychmiastowe cofnięcie wypowiedzenia i umożliwienie jej wykonania przedmiotu umowy zgodnie z jej treścią. Równocześnie poinformowano MPGK, iż w przypadku podtrzymania wypowiedzenia i braku udzielenia odpowiedzi w zakreślonym przez Spółkę terminie, uzna, że do zerwania umowy doszło z winy MPGK i domagać się będzie wypłaty odszkodowania. (karta nr 42). MPGK uznało, że wobec niemożności usunięcia wad prawnych i ustalenia nowych zasad współpracy, rozwiązanie umowy w trybie natychmiastowym jest jedynym wyjściem z niekorzystnej dla MPGK sytuacji. Równocześnie MPGK zgłosiło możliwość ponowienia współpracy, jednak na zasadach obopólnie korzystnych i zgodnych z przepisami prawa (karta nr 41). Spółka wezwała MPGK do zapłaty (...) zł jako odszkodowania za okres od dnia zerwania umowy do dnia 01.06.2013 r, gdzie na w/w kwotę składają się utracone zyski oraz koszty związane ze składowaniem i transportem odpadów na inne składowiska.

(karta nr 139). MPGK ponownie wyraziło chęć ustalenia zasad współpracy pomiędzy firmami na warunkach korzystnych dla obydwu stron. (karty nr 184 i 225).

Umowy zawierane przez MPGK z innymi kontrahentami zawarte są na czas nieokreślony, z możliwością ich wypowiedzenia. Jedynie umowę ze Spółką zawarto na czas określony, to jest na okres 15 lat. Umowy zawarte z innymi podmiotami nie zawierają zapisu o karach umownych za zerwanie umowy w postaci wypłaty odszkodowania w wysokości utraconych zysków, jak ma to miejsce w umowie ze Spółką. Umowy zawarte z innymi podmiotami przewidują rozliczanie się między stronami zgodnie z obowiązującym cennikiem składowania i unieszkodliwiania odpadów lub załączonym zestawieniem cen, a cena usługi może być zmieniona za wypowiedzeniem, podczas gdy jedynie umowa ze Spółką zawiera ceny jednostkowe i przewiduje zmianę cen o kwotę, która nie może przekroczyć wskaźnika inflacji nie częściej niż jeden raz w roku. (karty nr 194-210).

Górną stawkę opłat za usługi świadczone przez gminne jednostki organizacyjne lub podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów komunalnych określa uchwała Rady Miejskiej Świętochłowice w sprawie opłat za unieszkodliwianie odpadów komunalnych. (karta nr 373). Ceny usług komunalnych określa cennik (karty nr 377-380).

W zakresie rodzaju dostarczanych przez Spółkę odpadów ustalono, że odpady które Spółka dostarczała (karta nr 120) na podstawie umowy z 02.06.1998 r. i ujęte w decyzji Wojewody Śląskiego jako dozwolonych do składowania na składowisku MPGK, to odpady o następujących kodach: 19 08 09 osady z oczyszczalni; 19 08 01 skratki z oczyszczalni do unieszkodliwiania na składowisku; 19 08 02 piasek z oczyszczalni do unieszkodliwiania na składowisku; 16 10 01 odpady komunalnopodobne.

Ustalono, że odpady które Spółka dostarczała (karty nr 120 i 265) na podstawie umowy z dnia 02.06.1998 r. i nie ujęte w decyzji Wojewody Śląskiego jako dozwolone do składowania na składowisku MPGK to odpady o następujących kodach: 04 01 06 i 04 01 08 odpady pogarbarskie do unieszkodliwiania na składowisku; 19 08 04, 19 08 05, 19 08 08, osady z oczyszczalni ścieków; 02 02 04, 02 03 05, 02 03 01, 02 03 04, osady z przetwórstwa żywności. (karta nr 48).

Spółka podnosiła we wniosku, że MPGK odmówiło przyjmowania odpadów o kodach: grupy 04 01 01, 04 01 02, 04 01 07, 04 01 09 odpady pochodzące z przemysłu skórzanego oraz grupy 02 01 01, 02 01 03, 02 02 01, 02 02 03 odpady z przemysłu spożywczego i przetwórstwa żywności. Natomiast z umowy z 02.06.1998 r. wynika, że nie obejmowała ona tego rodzaju odpadów oraz nie obejmował tego rodzaju odpadów aneks nr 1 do tej umowy.

Organ antymonopolowy ustalił także, że w zakresie ilości dostarczanych odpadów na przedmiotowe składowisko, Spółka była istotnym kontrahentem MPGK.

Na przedmiotowe składowisko w okresie od stycznia do maja 2001r. odpady dostarczało 21 podmiotów. Odpady dostarczane na składowisko MPGK dzieli się na dwie grupy: odpady zeskładowane w komorze i odpady gospodarczo wykorzystane na składowisku. Następnie odpady zeskładowane w komorze dzieli się na 3 kategorie: odpady komunalne, odpady inne niż komunalne i odpady pohutnicze. Z porównania wielkości dostarczanych na przedmiotowe składowisko odpadów z tych 3 kategorii wynika, że MPGK dostarczało na nie tylko odpady komunalne i dostarczało ich ponad (...) %. Spółka dostarczała bardzo znikome ilości odpadów komunalnych (...) %. Natomiast Spółka dostarczała na przedmiotowe składowisko ok. (...) % odpadów innych niż komunalne, a MPGK nie dostarczało tego typu odpadów. Porównując dostarczane odpady pohutnicze to Spółka dostarczała ich (...) %, a MPGK nie dostarczało tego typu odpadów. Odpady gospodarczo wykorzystane na składowisku to osady ściekowe. Spółka dostarczała (...) % składowanych z tej grupy odpadów. Żaden inny podmiot, ani też MPGK, nie dostarczał tego typu odpadów na przedmiotowe składowisko. W ogólnej ilości wszystkich odpadów dostarczonych na składowisko w okresie od I do V 2001 r. udział Spółki wynosił (...) %, a udział MPGK wynosił (...) %, z tym, że MPGK dostarczało tylko odpady komunalne. (karta nr 96). W roku 2001 wśród kontrahentów MPGK 15 podmiotów posiada status wytwarzającego odpady oraz tytuł prawny do gromadzenia odpadów na zarządzanym przez MPGK składowisku i nie znajduje się tu Spółka. (karta nr

375). W roku 2001 wśród kontrahentów MPGK 5 podmiotów posiada status odbiorcy odpadów posiadających stosowne zezwolenie Prezydenta Miasta Świętochłowice.(karta nr 376). W okresie negocjacji warunków umowy z 02.06.1998r. oraz rozwiązania jej w trybie natychmiastowym Spółka nie posiadała takiego zezwolenia.

Z zestawienia ilości odpadów zeskładowanych przez 18 podmiotów na przedmiotowym składowisku w roku 2000 wynika, że Spółka w ogólnej ilości wszystkich odpadów dostarczyła ich (...) %. W grupie odpadów gospodarczo wykorzystywanych na składowisku (osady ściekowe) dostarczyła (...) % odpadów, a w grupie odpadów innych niż komunalne i pohutniczych dostarczyła ich (...) %. MPGK dostarczało (...) % odpadów komunalnych, a Spółka w tej grupie w ogóle nie dostarczała odpadów.(karta nr 137). Tak więc MPGK, zarządca wysypiska, dostarczał jedynie odpady komunalne jakimi nie zajmowała się w ogóle Spółka.

Sposób prowadzenia składowiska odpadów przez poprzedni zarząd MPGK był przedmiotem zainteresowania Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach, który w oparciu o wyniki przeprowadzonej w MPGK kontroli zarządził: „wyjaśnić różnice w ilości odebranych odpadów, zaprzestać wykorzystywania osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków komunalnych bez pozytywnych wyników badań oraz niezgodnie z uzyskanymi ustaleniami w zakresie sposobu postępowania z odpadami, uporządkować teren zwałowiska poprzez zgromadzenie osadów ściekowych w tymczasowym osadniku, zaprzestać wbudowania osadów ściekowych w bryłę rekultywowanych zwałowisk, nie dopuszczać do gromadzenia skratek razem z osadami, zapewnić przejściowe gromadzenie osadów ściekowych – w terminie od zaraz.”(karta nr 292). Inspektor w trakcie kontroli przeprowadzonej równolegle w RPWiK w Chorzowie ustalił, iż w wyniku pracy oczyszczalni w latach 1998-1999 wytworzono (...) ton odpadów i taką ilość odpadów przekazano do MPGK za pośrednictwem Spółki i firmy Eko-Styl. Tymczasem MPGK wykazał odebranie (...) ton tych odpadów. (karty nr 292-295). Prezydent Miasta Świętochłowice zezwolił MPGK na gromadzenie osadów z oczyszczalni ścieków komunalnych ustabilizowanych w ilości 3.000 ton rocznie. (karty nr 296-297). Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach orzekł o wymierzeniu MPGK dobowej kary pieniężnej za składowanie odpadów w miejscu nie wyznaczonym na ten cel. Inspektor stwierdził, że nie został uporządkowany teren przeznaczony pod budowę VI kwatery składowiska, który pokryty został osadami ściekowymi odebranymi za pośrednictwem Spółki, a osady ściekowe rozlane zostały na powierzchni ok. 60mx60m przy grubości ok. 1 m (karty nr 298-301). Następnie Inspektor orzekł o wymierzeniu MPGK kary pieniężnej w wysokości 27.320 zł (karty nr 303-305). MPGK wykonując nakazy pokontrolne ŚWIOŚ poniosło koszty związane z usuwaniem nadmiernej ilości osadów w miejscach do tego nie przeznaczonych. (karta nr 317).

Spółka jako odbiorca odpadów prowadzi działalność na terenie województwa śląskiego i częściowo małopolskiego. (karta nr 120). Spółka (...) przedsiębiorcom mającym siedziby w Chorzowie, Rudzie Śląskiej, Gliwicach, Będzinie, Katowicach, Mysłowicach, Jaworznie, Niepołomnicach, Zembrzycach odpłatnie świadczyła usługi odbioru, transportu (wywozu) i składowania odpadów bądź gospodarczego ich wykorzystania. (karta nr 413). Zasady tej współpracy określono w umowach (karty nr 414-464). Spółka od (...) przedsiębiorców (Chorzów, Gliwice, Będzin, Katowice) odbierała osady ściekowe, od (...) przedsiębiorców (Niepołomnice, Zembrzyce i Jaworzno) odbierała osady zawierające chrom, od (...) przedsiębiorców (Ruda Śląska i Mysłowice) odbierała odpady z przetwórstwa żywności oraz od (...) przedsiębiorcy (Ruda Śląska) odbierała odpady z robót budowlanych.

Przyjmowane od wytwarzających odpady, w okresie współpracy z MPGK, Spółka składowała na składowisku odpadów w Świętochłowicach oraz w Chorzowie, Zabrze i Siemianowicach Śląskich. (karta nr 384). Gdy MPGK rozwiązało umowę z dnia 02.06.1998r. Spółka nie zawierała umów o unieszkodliwianie odpadów przez składowanie, gdyż korzystała ze składowiska komercyjnego w Knurowie. Spółka osady ściekowe wykorzystuje gospodarczo we własnym zakresie, a skratki i piasek nie nadające się do gospodarczego wykorzystania przekazywała na składowisko odpadów usytuowane w Knurowie i w Bytomiu. (karta nr 382).

W okresie po rozwiązaniu umowy z dnia 02.06.1998r, w zakresie dostarczania odpadów Spółka współpracowała z trzema kontrahentami (karta nr 385). Tak więc odpady z oczyszczalni ścieków i odpady z przemysłu skórzanego, w tym o kodach 04 01 06 i 04 01 08, dostarczała do BPK Bytom; odpady komunalne, podobne do komunalnych, z przetwórstwa żywności, z przemysłu skórzanego oraz z oczyszczalni ścieków dostarczała do PPHU „Komart” Sp. z o.o. w Knurowie, a dla Huty „Florian” w Świętochłowicach dostarczała odpady z oczyszczalni ścieków i odpady z przemysłu skórzanego.(karta nr 385). Spółka poszukiwała miejsc składowania osadów zawierających chrom - kod 04 01 06 i odpadów skóry wygarbowanej zawierających chrom – kod 04 01 08 i przesłała oferty do 11 podmiotów (karty 387-398). Podmioty te poinformowały Spółkę, że nie mogą przyjmować odpadów o kodach 04 01 06 i 04 01 08, ponieważ nie zostało im wydane na to zezwolenie, przy czym zarządcy składowisk z Zabrza, Gliwic i Dąbrowy Górniczej poinformowali, że przyjmują odpady pochodzące z tych gmin. (karty nr 399-409). Ponadto wskazano, że odpady pochodzące spoza terenu Dąbrowy Górniczej mogą być przyjmowane na składowisko za zgodą Zarządu Miasta. (karta nr 402). Spółka wypowiedziała umowę o współpracy 1 kontrahentowi z Katowic, od którego odbierano osady ściekowe. O rezygnacji z przedłożenia oferty w celu przedłużenia umów zawartych na czas określony poinformowano (...) kontrahentów, od których odbierano osady ściekowe (Gliwice, Będzin). Umowę o współpracy wypowiedziano (...) kontrahentom, od których odbierano osady zawierające chrom (Jaworzno i Niepołomnice). (karty nr 465-469).

Ustalono, że na terenie województwa śląskiego funkcjonują konkurencyjne dla MPGK składowiska odpadów. W odpowiedzi na zapytanie organu antymonopolowego (karta nr 249) Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach (dalej zwany ŚWIOŚ) na podstawie działań kontrolnych prowadzonych na terenie składowisk odpadów województwa śląskiego przedstawił następujące informacje. Odpady o kodach określonych we wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego tj. odpady z oczyszczalni (skratki, piasek z piaskowników, osady ustabilizowane), odpady z przemysłu garbarskiego za wyjątkiem odpadów niebezpiecznych, przyjmowane są na takie składowiska jak: składowisko odpadów komunalnych w Świętochłowicach zarządzane przez MPGK Świętochłowice Sp. z o.o. w Świętochłowicach, składowisko odpadów komunalnych w Siemianowicach Śląskich zarządzane przez Zakład Składowania Definitywnego i Utylizacji Odpadów „Landeco” Sp. z o.o. w Siemianowicach Śląskich, składowisko odpadów komunalnych w Knurowie zarządzane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Komart” Sp. z o.o. w Knurowie. Ponadto na terenie województwa śląskiego istnieją 52 składowiska odpadów komunalnych, w tym 16 składowisk ekologicznych tj. wyposażonych w urządzenia ochrony środowiska, zapewniające bezpieczne unieszkodliwianie składowanych odpadów. Do składowisk ekologicznych usytuowanych na obszarze województwa śląskiego należą składowiska: w Bytomiu, Chorzowie, Gliwicach, Knurowie (powiat gliwicki), Pyskowicach, Sośnicowicach, Katowicach, Siemianowicach Śląskich, Świętochłowicach, Tychach, Tarnowskich Górach i Wojkowicach (powiat będziński), Jastrzębiu-Zdrój, Zawierciu, Ogrodzieńcu. (karta nr 250).

Dane Głównego Urzędu Statystycznego¹ *Odpady wytworzone i nagromadzone oraz odpady komunalne w 2000 roku* dotyczące składowisk usytuowanych na obszarze powiatów grodzkich i ziemskich dają obraz ilości wytworzonych w ciągu roku odpadów w tym wykorzystanych i unieszkodliwianych oraz odpadów nagromadzonych na tych składowiskach usytuowanych na terenie województwa śląskiego (karty nr 285-288). Porównanie danych zawartych w tej tabeli potwierdza, że pozycja składowiska odpadów w Świętochłowicach jest znikoma w porównaniu do innych składowisk usytuowanych na obszarze województwa śląskiego i wynosi (...)%.

¹ Główny Urząd Statystyczny „Powiaty w Polsce”, Warszawa 2001, tabela nr 11 – Odpady wytworzone i nagromadzone oraz odpady komunalne w 2000r. województwo śląskie s. 247 i 248.

MPGK podniosło, że przyjmowanie od Spółki osadów ściekowych w ilości i w cenie określonej na podstawie umowy z 02.06.1998r. było dla zarządcy składowiska niekorzystne. Za przyjęcie i zagospodarowanie 1 tony osadów ściekowych na zarządzanym przez MPGK składowisku Spółka płaciła 12,10 zł za tonę (karty nr 125 i 189). Ustalono, że za przyjęcie 1 tony osadów ściekowych składowisko usytuowane w Tychach pobiera 59 zł (osady) bądź 89 zł (piasek i skratki). (karta nr 260). Składowisko w Knurowie za ten rodzaj odpadów pobiera 80 zł/tonę (skratki) i 95 zł/tonę (piasek). Składowisko w Bytomiu za przyjęcie skratek i piasku pobiera 70 zł/tonę. Huta „Florian” usytuowana w Świętochłowicach za przyjęcie osadów i piasku pobiera po 50 zł/tonę. (karty nr 385 i 386). Można więc przyjąć, że w ramach umowy z 02.06.1998r. Spółka wносиła na rzecz MPGK opłaty za przyjmowanie na składowisko dostarczonych osadów ściekowych odbiegające od cen stosowanych przez innych zarządców składowisk na terenie województwa śląskiego.

Organ antymonopolowy zważył co następuje.

Dla zastosowania mechanizmów ustawy antymonopolowej konieczne jest wykazanie, iż przedsiębiorca, przeciwko któremu skierowany jest zarzut stosowania praktyk określonych w art. 8, na rynku właściwym posiada pozycję co najmniej dominującą.

Definicję rynku właściwego zawiera art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej. Rynek właściwy to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się na rynku. W niniejszej sprawie rynkiem właściwym w ujęciu geograficznym jest województwo śląskie, a specyfiką tego obszaru jest bezpośrednie sąsiedztwo poszczególnych gmin, gdzie granice między nimi przebiegają przez obszary o wysokim stopniu zurbanizowania. Na terenie województwa śląskiego, zgodnie z wpisem do KRS działa Spółka, będąca odbiorcą odpadów stosownie do zapisu art. 3 pkt 6 ustawy o odpadach² (karta nr 120). Powołany zapis ustawy stanowi, że „przez odbiorcę odpadów rozumie się przedsiębiorców w rozumieniu przepisów – Prawo działalności gospodarczej, osoby prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, którym wytwarzający odpady zlecił wykonywanie obowiązków usuwania odpadów z miejsc ich powstawania, wykorzystywania lub ich unieszkodliwiania”. Spółka w okresie współpracy z MPGK świadczyła usługi odbioru, transportu i składowania odpadów bądź unieszkodliwiania bądź gospodarczego wykorzystania odpadów innych niż komunalne i innych niż niebezpieczne – (...) przedsiębiorcom z terenu województwa śląskiego i małopolskiego. (karty nr 413 i 468). Spółka zobowiązała się do transportu i składowania odpadów bądź ich unieszkodliwiania lub gospodarczego wykorzystania. (karty nr 414-463).

Zgodnie z zapisem obowiązującego od dnia 15.04.2000r art. 11 ust. 9 a ustawy o odpadach „przejęcie przez odbiorcę odpadów innych niż niebezpieczne od wytwarzającego odpady, odpowiedzialności za ich usuwanie, wykorzystywanie lub unieszkodliwianie wymaga uzyskania zezwolenia na usuwanie tych odpadów, w tym na transport, na ich wykorzystywanie lub unieszkodliwianie. Zezwolenie wydaje, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce wykorzystania lub unieszkodliwiania odpadów, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego inspektora sanitarnego oraz właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.” Tak więc zezwolenie o jakim mowa w powołanym przepisie, w przypadku wskazania jako miejsce wykorzystania odpadów składowiska MPGK w Świętochłowicach, na wniosek zainteresowanego wydaje w drodze decyzji Prezydent Miasta Świętochłowice. Zezwolenie określa rodzaj i ilość odpadów, miejsce i warunki składowania oraz transportu, a także czas obowiązywania zezwolenia. Organ antymonopolowy wzywał

² Ustawa z dnia 27 czerwca 1997r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592 ze zm.)

Spółkę do przedłożenia zezwolenia o jakim mowa w powołanym przepisie. (karty nr 112 pkt 4 i nr 363 pkt 7). Odbierane odpady Spółka dostarczała na składowisko MPGK oraz do Chorzowa, Zabrza i Siemianowic Śląskich (karta nr 384). Przy czym w dacie rozwiązania umowy nie posiadała stosownego zezwolenia Prezydenta Miasta Świętochłowice określającego jako miejsce wykorzystania odpadów składowisko MPGK, a także określającego okres obowiązywania oraz rodzaj i ilość dozwolonych do składowania odpadów. Ustawa o samorządzie gminnym³ w art. 7 ust. 1 stanowi, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Pośród tych zadań mieszczą się sprawy gospodarki terenami i ochrony środowiska, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Gmina realizuje zadania związane z racjonalnym gospodarowaniem odpadami komunalnymi według przyjętego przez radę gminy programu ochrony środowiska w gminie. Organy gminy Świętochłowice podejmowały stosowne uchwały w tym zakresie. MPGK powołane do realizacji jednego z zadań własnych gminy, zobowiązane jest do przyjmowania odpadów komunalnych z terenu gminy oraz może przyjmować na przedmiotowe składowisko od kontrahentów, na podstawie cywilnoprawnej umowy, dopuszczone do składowania odpady inne niż komunalne, także wytworzone na terenie innych gmin. Rynek właściwy w ujęciu asortymentowym obejmuje odpady jakimi zajmuje się Spółka, określone przez nią jako inne niż komunalne. Jest to rodzaj odpadów odbieranych przez Spółkę od wytwarzających odpady z miejsc ich powstania. Jak ustalono, odpady o wskazanych we wniosku kodach zaliczane są wg obowiązującej klasyfikacji do innych niż komunalne i innych niż niebezpieczne, a zatem praktycznie mogą być złożone na każdym legalnym składowisku (karty nr 230 i 247). Rodzaj odpadów, którymi zajmuje się Spółka może być składowany na 52 składowiskach odpadów istniejących na obszarze województwa śląskiego w tym 16 ekologicznych składowiskach, wyposażonych w urządzenia ochrony środowiska, zapewniające bezpieczne unieszkodliwianie składowanych odpadów. (karta nr 250). W niniejszej sprawie ustalono, że ceny jednostkowe określone w umowie z dnia 02.06.1998r. odbiegały od cen stosowanych przez innych zarządców składowisk z terenu województwa śląskiego.

Tak więc rynkiem właściwym w niniejszej sprawie jest rynek przyjmowania na składowisko do unieszkodliwiania lub gospodarczego wykorzystania, poprzez składowanie odpadów wskazanych we wniosku, innych niż niebezpieczne i innych niż komunalne, obejmujący obszar województwa śląskiego.

Stosownie do zapisu art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak ustalono w niniejszej sprawie na rynku właściwym MPGK nie zajmuje pozycji dominującej i spotyka się z istotną konkurencją. Na obszarze województwa śląskiego funkcjonują składowiska odpadów przyjmujące odpady o kodach wskazanych przez Spółkę we wniosku, czyli odpady inne niż komunalne i inne niż niebezpieczne. (karty nr 384 i 385). Jak wskazuje ŚWIOŚ składowiska usytuowane na obszarze województwa śląskiego odbierają odpady z tych grup. (karta nr 250). Nieuzasadniony jest podniesiony przez Spółkę argument, że MPGK jest jedynym podmiotem na terenie województwa śląskiego mogącym odbierać od Spółki odpady o kodach określonych we wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego. Zarządcy funkcjonujących na rynku właściwym składowisk, nie muszą posiadać zezwolenia Wojewody Śląskiego, aby przyjmować określone we wniosku odpady, albowiem nie należą one do grupy odpadów niebezpiecznych. (karty nr 226 i 247). Dla MPGK decyzją Wojewody Śląskiego określono wykaz odpadów dopuszczonych do składowania. (karta nr 48). Natomiast odbiorca-pośrednik zgodnie z zapisem art. 11 ust. 9 a ustawy o odpadach winien posiadać zezwolenie starosty (prezydenta miasta) na usuwanie

³ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.)

odpadów. (karty nr 230 i 247). W zezwoleniu określa się rodzaj i ilość odpadów usuwanych w okresie roku, miejsce oraz warunki składowania, czas obowiązywania zezwolenia. Spółka w dacie rozwiązania umowy nie posiadała zezwolenia o jakim mowa w powołanym przepisie. Nie mając decyzji starosty wskazującej miejsce wykorzystania odpadów oraz określającej warunki składowania odpadów Spółka faktycznie korzystała z usług różnych zarządców składowisk. Tak więc, na rynku właściwym istnieje konkurencja, albowiem funkcjonują na nim składowiska odpadów mogące przyjmować od odbiorców-pośredników odpady o kodach wskazanych we wniosku. MPGK zobowiązane do realizacji uchwał i decyzji organów gminy, jako zarządzający jednym z wielu składowisk usytuowanych na terenie województwa śląskiego nie posiada na rynku właściwym pozycji dominującej, która umożliwiłaby mu zapobieganie skutecznej konkurencji przez stworzenie możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Spółka mogła skorzystać i skorzystała z usług innych składowisk funkcjonujących na rynku właściwym. (karty nr 139, nr 384-385). MPGK zarządza przedmiotowym składowiskiem odpadów, na którym uprawnieni kontrahenci (18-tu w roku 2000 i 21 w roku 2001) odpłatnie składują odpady.

Z danych GUS (karty nr 287-288) wynika, że pozycja rynkowa Świętochłowic, gdzie usytuowane jest składowisko MPGK, w porównaniu do innych gmin województwa śląskiego, na terenie których zgodnie z danymi ŚWIOŚ usytuowane są 52 składowiska odpadów, jest znikoma stanowiąc (...) %. Domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %. Tak więc, na rynku właściwym MPGK nie posiada pozycji umożliwiającej zapobieganie skutecznej konkurencji albowiem spotyka się na tym rynku z istotną konkurencją i nie posiada tym samym na rynku właściwym pozycji dominującej.

Zgodnie z zapisem art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Katalog zabronionych zachowań przedsiębiorców określa art. 8 ust. 2 ustawy.

Jak ustalono MPGK na rynku właściwym nie posiada pozycji dominującej. (karty nr 250, 287, 384-386). Sankcje z tytułu naruszenia art. 8 ust. 1 ustawy antymonopolowej mogą być wyciągnięte jedynie w stosunku do przedsiębiorcy posiadającego pozycję dominującą. W świetle przedstawionych materiałów dowodowych MPGK prowadziło i prowadzi działalność na rynku właściwym w warunkach konkurencji. Brak spełnienia podstawowej przesłanki - posiadania pozycji dominującej na rynku właściwym - sprawia, iż zachowanie przedsiębiorcy na tym rynku nie może być oceniane w kontekście naruszenia art. 8 ust. 2 ustawy antymonopolowej. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że także pozostałe przesłanki, niezbędne do stwierdzenia zarzucanych przez Spółkę praktyk nie są spełnione.

Stosownie do zapisu art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy – nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na ograniczeniu produkcji, zbytu lub postępu technicznego ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów.

Umowę z dnia 02.06.1998 r. po uprzednich wielokrotnych bezskutecznych negocjacjach, MPGK rozwiązało w trybie natychmiastowym. (karta nr 30). Zarządca składowiska uznając, iż umowa ta wobec niemożności usunięcia wad prawnych i ustalenia nowych zasad współpracy była dla niego niekorzystna, równocześnie zgłosił możliwość ponowienia współpracy jednak na zasadach obopólnie korzystnych (karta nr 32). Spółka podnosi, że przedmiotową umowę wypowiedziano z naruszeniem art. 8 ustawy antymonopolowej. Zawarta na czas określony (na okres 15 lat) umowa nie zawierała zapisu o terminie wypowiedzenia, albowiem nie jest to przyjęte w umowach zawartych na czas określony. Spółka uznała, że umowa zawarta na czas określony, bez jej zgody nie może być zmieniona i winna być wykonywana zgodnie z jej treścią. MPGK rozwiązując umowę w trybie natychmiastowym uznało, że nie każda umowa, przy braku zgodnej woli stron, musi być kontynuowana. W obowiązującym porządku prawnym istnieje możliwość rozwiązania umowy. Zasadzie trwałości umów (pacta sunt servanda), mimo jej fundamentalnego znaczenia dla bezpieczeństwa obrotu, nie można na gruncie prawa cywilnego przypisywać

absolutnego i bezwzględniego charakteru. Zgodnie z zapisem art. 357(1) k.c., jeżeli z powodu nadzwyczajnej zmiany stosunków spełnienie świadczenia byłoby połączone z nadmiernymi trudnościami albo groziłoby jednej ze stron rażąca stratą, czego strony nie przewidziały przy zawarciu umowy, sąd może po rozważeniu interesu stron, zgodnie z zasadami współzycia społecznego, oznaczyć sposób wykonania zobowiązania, wysokość świadczenia lub orzec nawet o rozwiązaniu umowy. Rozwiązując umowę sąd może w miarę potrzeby orzec o rozliczeniach stron, kierując się zasadami określonymi w zdaniu poprzedzającym. Art. 357(1) k.c. dotyczy wszelkich zobowiązań powstałych z umów i przyznaje sądowi prawo zastosowania szerokiego wachlarza środków wymienionych w tym przepisie. Kodeks cywilny stosownie do zapisu art. 357(1) przewiduje możliwość rozwiązania umowy przez sąd, gdy zaistniała zmiana okoliczności, których strony nie brały pod uwagę przy zawieraniu umowy; nadto zaś gdy dalsze trwanie zobowiązania umownego w niezmienionej postaci i wykonywanie obowiązków umownych prowadzi do nadmiernego utrudnienia spełnienia świadczenia lub groźby rażącej straty dla jednej ze stron. Orzekanie w zakresie powołanego przepisu stanowi co prawda kognicję sądu powszechnego, potwierdza jednak, że zasada trwałości umów nie ma charakteru bezwzględniego.

Zasady funkcjonowania składowiska określają uchwały organów gminy (karty nr 85,97,106) oraz decyzja Wojewody Śląskiego (karta nr 99). Zaproponowany w dniu 26.03.2001r. aneksem nr 5 do przedmiotowej umowy zapis § 2 pkt 1 stanowi: „Odpady dostarczone do składowiska odpadów komunalnych w Świętochłowicach są odpadami wytworzonymi na terenie miasta Świętochłowice. Odpady i ich ilość pochodzące spoza terenu miasta Świętochłowice, mogą być dostarczane jedynie zgodnie z ustaleniami wynikającymi z rozstrzygnięć organów samorządowych Gminy Świętochłowice, koniecznych do uzyskania zmiany decyzji Wojewody Śląskiego”. (karta nr 66). Zapis ten stanowi, że na przedmiotowe składowisko mogą być przyjmowane odpady pochodzące spoza terenu gminy, a ich ilość i rodzaj określa stosowny organ. Nowo powołany zarząd MPGK w dniu 29.03.2001r. wniósł o zmianę decyzji Wojewody Śląskiego poprzez rozszerzenie możliwości umieszczania na składowisku odpadów również spoza terenu gminy Świętochłowice (karta nr 272). Wojewoda Śląski uwzględnił wniosek w decyzji z dnia 29.05.2001r, gdzie nie znajduje się już zapis, że na przedmiotowym składowisku umieszczane będą odpady komunalne z terenu miasta Świętochłowice oraz składowane odpady przemysłowe Huty „Florian”. (karta nr 149). MPGK zobowiązane jest do przyjmowania odpadów komunalnych z terenu gminy oraz może przyjmować na przedmiotowe składowisko inne odpady, zgodnie z decyzjami organów gminy. Tak więc, gdyby uprawnionemu odbiorcy posiadającemu stosowne zezwolenie Prezydenta Miasta Świętochłowice, w którym wskazano przedmiotowe składowisko jako miejsce wykorzystywania lub unieszkodliwiania określonego rodzaju i ilości odpadów w określonym okresie, odmówiono zawarcia umowy bądź określono warunki umowy niezgodnie z zezwoleniem, wówczas można podnosić zarzuty nadużywania pozycji na rynku. W niniejszej sprawie nie zaistniała taka sytuacja. Pomimo braku zezwolenia nowo powołany zarząd MPGK nie odmawiał Spółce przyjmowania odpadów na składowisko, albowiem projektem aneksu nr 5 do przedmiotowej umowy dążył do zawarcia umowy na nowych zasadach współpracy, wielokrotnie zapraszając kontrahenta do negocjacji. Spółka, uznając, że zawartej na czas określony umowy nie można zmienić bez jej zgody, nie zgadzała się na żadne proponowane zmiany. Na skutek braku porozumienia stron MPGK rozwiązało w trybie natychmiastowym niekorzystną dla siebie umowę. Zaproponowane przez nowy zarząd MPGK w aneksie nr 5 nowe zasady współpracy miały na celu ukształtowanie umowy w taki sposób, aby uwzględniała ona interesy obydwu stron umowy. Spółka podniosła, że składowisko zostało praktycznie zamknięte dla odpadów pochodzących z przemysłu skórzanego kod 0401 oraz odpadów z przemysłu spożywczego i przetwórstwa żywności kod 0201 i 0202. Jak ustalono, umowa z 1998 r. oraz aneks nr 1 nie określały i nie obejmowały tego rodzaju odpadów. Także Prezydent Miasta Świętochłowice nie zezwolił na składowanie tego typu odpadów na przedmiotowym składowisku. (karta nr 192). Brak dbałości poprzedniego zarządu składowiska odpadów spowodował, że ilość dostarczanych przez Spółkę osadów ściekowych doprowadziła do rozlania ich na składowisku, a także

przyjmowanie osadów bez pozytywnych wyników badań oraz niezgodnie z ustaleniami skutkowało nałożeniem dotkliwej kary pieniężnej i dodatkowymi kosztami związanymi z usuwaniem nadmiernej ich ilości. Nowy zarząd MPGK wielokrotnie negocjował ze Spółką warunki umowy z 02.06.1998r i dążył do ustalenia zasad współpracy na zasadach obopólnie korzystnych dla obydwu stron umowy (karty nr 13, 18, 32, 184, 225) i zgodnie z dyrektywami organów gminy. Próba negocjacji warunków umowy z kontrahentem nie posiadającym stosownego zezwolenia Prezydenta Miasta Świętochłowice nie przyniosła oczekiwanego rezultatu. Na skutek braku porozumienia stron w zakresie zmiany postanowień umowy z 1998r, MPGK, uznając, że umowa ta jest dla zarządcy składowiska niekorzystna, rozwiązało w trybie natychmiastowym przedmiotową umowę (karta nr 30). Działaniem takim MPGK, nie posiadające pozycji dominującej na rynku właściwym, nie zmierzało więc do zniekształcenia i ograniczenia konkurencji na tym rynku. Tak więc jak wykazano powyżej, zarzut Spółki, iż działanie MPGK naruszyło art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy antymonopolowej jest nieuzasadniony.

Stosownie do zapisu art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy – nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania lub rozwoju konkurencji.

W niniejszej sprawie ustalono, że MPGK na rynku właściwym nie posiada pozycji dominującej i spotyka się z istotną konkurencją.

Spółka odbierając odpady od swoich (...) kontrahentów mających siedziby na terenie województwa śląskiego i małopolskiego to jest w Chorzowie, Rudzie Śląskiej, Gliwicach, Będzinie, Katowicach, Mysłowicach, Jaworznie, Niepołomnicach, Zembrzycach dostarczała je na przede wszystkim na składowisko MPGK i w znikomej ilości na inne składowiska. (karta nr 384). Zgodnie z zapisami przedmiotowej umowy Spółka mogła dostarczać do Świętochłowic rocznie (...) ton odpadów z oczyszczalni ścieków, (...) ton nie dopuszczonych do składowania w MPGK odpadów z przemysłu skórzanego zawierających chrom oraz (...) ton odpadów z przetwórstwa żywności, a także (...) ton odpadów podobnych do komunalnych, co razem daje (...) ton odpadów rocznie.(karty nr 73 i nr 122). Strony postępowania realizowały przedmiotową umowę przez okres 3 lat od dnia 02.06.1998r. do dnia 06.06.2001r. Spółka w okresie współpracy z MPGK dostarczyła (...) ton odpadów także innym kontrahentom (Chorzów, Zabrze, Siemianowice Śląskie).(karta nr 384). Rozwiązanie umowy w trybie natychmiastowym nie ograniczyło konkurencji na rynku właściwym, Spółka nadal prowadzi swoją działalność dostarczając odpady na inne składowiska.(karta nr 385). MPGK nie przejęło kontrahentów Spółki. W ocenie ŚWIOŚ poprzedni zarząd MPGK przyjmował odpady w ilościach przekraczających normy oraz nieodpowiedniej jakości, co w konsekwencji spowodowało nałożenie na MPGK kary pieniężnej. Niemożność zmiany zapisów umowy przyczyniła się do utraty zaufania do kontrahenta. MPGK uznało, że zobowiązane jest do działań racjonalnych, rozwiązało umowę w trybie natychmiastowym. MPGK wykazało, że sposób wykonywania przedmiotowej umowy przez poprzedni zarząd był dla niego niekorzystny, albowiem przyjmowanie od Spółki osadów ściekowych w ilości określonej w umowie z 1998 r. spowodowało rozlanie osadów na składowisku.

Ilość, ceny i rodzaj składowanych odpadów próbowano określić aneksem nr 5. Ilość i rodzaj usuwanych przez Spółkę odpadów określił także, po rozwiązaniu przedmiotowej umowy, stosowny organ – Prezydent Miasta Świętochłowice wydając zezwolenie stosownie do zapisu art. 11 ust. 9 a ustawy o odpadach. (karta nr 191). MPGK przyjmowało odpady od różnych uprawnionych kontrahentów, albowiem do tego jest powołane, ale jest to inny rodzaj odpadów niż dostarczane przez Spółkę. Nie może stanowić argumentu w niniejszej sprawie podnoszone przez Spółkę rozwiązanie przez MPGK w trybie natychmiastowym umowy z 1998r, przy braku porozumienia, co do ilości składowanych odpadów i ceny za ich składowanie oraz okresu jej obowiązywania w sytuacji, gdy kontrahent w dacie rozwiązania umowy nie posiadał stosownego zezwolenia określającego miejsce składowania odpadów, ich rodzaj i ilość. Zezwolenie takie wydawane jest po uwzględnieniu opinii ŚWIOŚ. Kontrahenci MPGK, poza Spółką, to wytwarzający odpady bądź uprawnieni decyzją Prezydenta Miasta Świętochłowice odbiorcy odpadów, z którymi zawarto umowy.(karty nr 96 i nr 375-376).

Nowy zarząd MPGK pragnął w myśl poszanowania zasady współzycia społecznego ustalić ze Spółką zasady współpracy w sposób zadowalający obie strony umowy. MPGK na rynku właściwym nie zajmuje pozycji dominującej, a z powodów przedstawionych w uzasadnieniu działanie zarządcy tego składowiska nie przeciwdziała rozwojowi konkurencji. Tak więc jak wykazano powyżej, zarzut Spółki, iż działanie MPGK naruszyło art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy antymonopolowej jest nieuzasadniony.

Stosownie do zapisu art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy – nadużywanie pozycji dominującej polega w szczególności na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.

Jak ustalono w niniejszej sprawie MPGK na rynku właściwym spotyka się z istotną konkurencją i nie posiada pozycji dominującej.

Jeżeli warunki umowy są narzucone siłą przewagi kontraktowej przedsiębiorcy i uciążliwe, a za taki warunek umowy uznaje się każdy warunek oznaczający dla jednej ze stron umowy ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju, czyli naruszający zasadę ekwiwalentności świadczenia oraz przynoszą przedsiębiorcy tym samym nieuzasadnione korzyści kosztem kontrahenta, mamy do czynienia z praktyką ograniczającą konkurencję.

Spółka jako odbiorca odpadów, także podlega rygorom ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴. Prowadzenie działalności na rynku właściwym wymaga uzyskania stosownych zezwoleń określających warunki prowadzenia działalności przez podmiot spełniający określone przepisami prawa warunki. Wykazano, że Spółka była szczególnym kontrahentem dla MPGK. Składowisko odpadów komunalnych w Świętochłowicach nie miało obowiązku przyjmowania od Spółki odpadów, albowiem kontrahent ten nie posiadał stosownie do zapisu art. 11 ust. 9 a ustawy o odpadach zezwolenia Prezydenta Miasta Świętochłowice określającego miejsce wykorzystania odpadów, ich rodzaj i ilość oraz okres obowiązywania. MPGK poza powołanymi aktami prawnymi, zobowiązane jest działać także zgodnie z uchwałami i decyzjami organów gminy, albowiem sprawy wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych są jednym z zadań własnych gminy. Tak więc zarządzanie przedmiotowym składowiskiem zgodnie z dyrektywami organów gminy i określanie zgodnie z nimi warunków umów z kontrahentami nie stanowi narzucania uciążliwych warunków. Spośród kontrahentów MPGK tylko jednemu podmiotowi-Spółce poprzedni zarząd stworzył korzystniejsze warunki prowadzenia działalności. Faktem jest, że umowy z innymi kontrahentami, poza Spółką, zawierano na czas nieokreślony, a wysokość opłat dla tych kontrahentów określał cennik. Pobieranie opłat za wykonaną usługę według obowiązującego cennika, także na składowiskach odpadów, jest przyjęte w stosunkach tego rodzaju. Kontrahent ma prawo do zapoznania się z kalkulacją opłat zawartych w cenniku. Próba zmiany przez MPGK umowy zawartej ze Spółką na czas określony w umowę zawartą na czas nieokreślony, czyli tak jak przyjęto w stosunkach ze wszystkimi pozostałymi kontrahentami, miała na celu ukształtowanie umowy według zasad przyjętych w przedsiębiorstwie. Nie określano więc w zaproponowanych Spółce aneksem nr 5 warunkach współpracy ciężaru większego od powszechnie przyjętych w stosunkach tego rodzaju przez co zaproponowana tym aneksem zmiana warunków umowy nie jest uciążliwa i narzucona. Jak przyznała Spółka, na skutek rozwiązania przez MPGK umowy z 1998r. musiała korzystać z usług zarządców innych składowisk, a opłaty na tych składowiskach odbiegały od określonych przedmiotową umową. Jak ustalono stosowane na rynku właściwym ceny za przyjmowanie osadów ściekowych znacznie różnią się od cen określonych w przedmiotowej umowie. Spółka podniosła, że naruszeniem ustawy antymonopolowej jest zaproponowany przez MPGK w aneksie nr 5 zapis o prawie zmiany ceny za składowanie odpadów „wskutek zmian kosztów utrzymania składowiska na poziomie ekonomicznie uzasadnionym”. W gospodarce rynkowej uzasadnione koszty działalności przedsiębiorcy mają wpływ na ustaloną

⁴ ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 ze zm.)

przez niego cenę. W niniejszej sprawie strony nie negocjowały wysokości ceny za przyjmowanie osadów ściekowych i pozostałych dostarczanych przez Spółkę, albowiem kontrahent ten nie przyjmował żadnej propozycji zmiany przedmiotowej umowy. Trudno uznać za słuszny argument Spółki, że MPGK osiąga nieuzasadnione korzyści. W cywilnoprawnych stosunkach istotne znaczenie ma także zasada ekwiwalentności świadczeń zawarta w art. 487 K.c. Umowa o przyjmowanie na przedmiotowe składowisko do gospodarczego wykorzystania lub unieszkodliwiania określonej ilości i rodzaju odpadów jest przykładem umowy wzajemnej w rozumieniu art. 487 § 2 K.c. Istotą takiej umowy jest wzajemność świadczeń, to jest każda ze stron, według treści umowy zobowiązuje się świadczyć drugiej stronie ekwiwalent tego co sama otrzymuje. Jak wynika z materiałów zgromadzonych w niniejszej sprawie, MPGK realizując postanowienia umowy z 1998 r. nie osiągało nieuzasadnionych korzyści. Sposób prowadzenia MPGK przez poprzedni zarząd i wykonywanie niekorzystnej dla MPGK umowy spowodowało wymierne skutki finansowe w postaci nałożenia na tego przedsiębiorcę kary pieniężnej za przyjęcie nadmiernej ilości osadów ściekowych i składowanie ich w niedozwolonych miejscach oraz konieczność poniesienia kosztów likwidacji rozlewiska tych odpadów. Przy negocjowaniu warunków umowy, w tym także ceny jako istotnego postanowienia każdej umowy o charakterze wzajemnym (art. 487 § 2 K.c.) prawem każdego przedsiębiorcy, i to bez względu na posiadaną pozycję rynkową, jest uwzględnienie interesu ekonomicznego strony. Takiego naturalnego zachowania każdego przedsiębiorcy nie można samo przez się utożsamiać z praktykami ograniczającymi konkurencję. Podjęta przez nowo wybrany zarząd MPGK próba zmiany postanowień umowy z dnia 02.06.1998 r. według zasad powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju z uwzględnieniem zasady ekwiwalentności świadczeń nie stanowi praktyki ograniczającej konkurencję. W niniejszej decyzji nie stwierdzono, aby działania MPGK zarządzającego przedmiotowym składowiskiem, stanowiły naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej. Wykazano także, że nie zaistniały łącznie przesłanki konieczne do stwierdzenia bytu określonej tym przepisem praktyki. W związku z powyższym zarzut Spółki, iż działanie MPGK naruszyło art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej jest nieuzasadniony.

Spółka ponadto żąda, aby organ antymonopolowy cofnął wypowiedzenie umowy z dnia 02.06.1998 r. oraz nakazał MPGK wykonanie przedmiotowej umowy zgodnie z jej treścią, a także aby uznał za nieważne czynności prawne dokonane przez MPGK. (karty nr 1 i 40). Zgodnie z zapisem art. 8 ust. 3 ustawy antymonopolowej czynności prawne będące przejawem nadużywania pozycji dominującej są w całości lub w odpowiedniej części nieważne. Stosownie do art. 353(1) k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Przepis art. 8 ust. 3 ustawy antymonopolowej uzasadnia stanowisko, że ustawa ta jest jedną z tych ustaw, do których odsyła art. 353(1) k.c. dla określenia granic swobody umów. Art. 8 ust. 3 ustawy antymonopolowej jest przepisem prawa cywilnego, przewidziana zaś w nim sankcja nieważności ma charakter cywilnoprawny. Tej cywilnoprawnej sankcji nie może egzekwować organ antymonopolowy. Brak więc podstaw do zamieszczenia w sentencji decyzji organu antymonopolowego rozstrzygnięcia o jakie wnosi Spółka. Takie rozstrzygnięcie władny jest wydać sąd powszechny. W niniejszej sprawie organ antymonopolowy nie stwierdził naruszenia przez MPGK art. 8 ust. 2 pkt 2, pkt. 5 i pkt 6 ustawy oraz nie stwierdził, aby działania MPGK były przejawem nadużywania pozycji dominującej.

Mając powyższe na uwadze orzeka się jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Punkt II zawiera postanowienie wydane na podstawie art. 75 ustawy antymonopolowej o odmowie przyznania od MPGK na rzecz Spółki kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Organ antymonopolowy stosownie do zapisu art. 76 ustawy poinformował strony postępowania o możliwości złożenia spisu kosztów (karty nr 252 i 475). W niniejszym

postępowaniu pełnomocnikiem Spółki jest radca prawny. (karty nr 326 i nr 332). Do organu antymonopolowego wpłynął wniosek Spółki o zasądzenie od MPGK na jej rzecz kosztów zastępstwa radcowskiego wg norm przepisanych. (karta nr 340). Następnie Spółka złożyła wniosek o przyznanie zwrotu kosztów (karty nr 492-495).

Organ antymonopolowy zważył co następuje.

Zgodnie z zapisem art. 75 ustawy antymonopolowej Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 69 ust. 1 w postępowaniu wszczętym na wniosek strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić drugiej stronie, na jej żądanie, koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym także koszty opinii biegłych i instytutów naukowych. Stosownie do art. 73 w szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu może nałożyć na stronę przegrywającą obowiązek zwrotu tylko części kosztów albo nie obciążać jej kosztami. W niniejszej sprawie MPGK nie wystąpił z wnioskiem o zwrot kosztów poniesionych w związku z niniejszym postępowaniem. Spółka wniosła o zasądzenie od MPGK na jej rzecz kosztów zastępstwa radcowskiego wg norm przepisanych. Następnie wniosła o przyznanie jej zwrotu faktycznie poniesionych kosztów w kwocie 21.960,00 zł. Stawki opłat zawarte są w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1997r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013 ze zm.), które w postępowaniu antymonopolowym stosuje się posiłkowo.

W tym miejscu podnieść należy, że zawarte we wniosku o wszczęcie postępowania żądania Spółki nie zostały uwzględnione, co zawarto w sentencji niniejszej decyzji, a stanowisko organu antymonopolowego zawarte jest w jej uzasadnieniu. Po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego zarzutów Wnioskodawcy nie uznano za trafne i jak wykazano w uzasadnieniu decyzji, zachowania będące ich przedmiotem nie stanowią naruszenia ustawy antymonopolowej.

Biorąc pod uwagę wynik postępowania antymonopolowego w przedmiotowej sprawie na podstawie art. 75 ustawy antymonopolowej w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanawia się odmówić przyznania od MPGK na rzecz Spółki kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Rozstrzygnięcie o kosztach w drodze postanowienia może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie, co jest zgodne z art. 75 powołanej ustawy. W związku z powyższym należało orzec jak w postanowieniu zawartym w punkcie II.

Na postanowienie zawarte w punkcie II stosownie do zapisu art. 78 ust. 6 ustawy antymonopolowej stronom przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego – za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia.

Od decyzji niniejszej stronom służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

W imieniu Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral